

📄 Γράφουν 8? μιλούν

Media: ΤΑ ΝΕΑ
ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

Page: 1,35

Published at: 09-01-2021

Author:

Surface: 408.74 cm²

Circulation: 24590

Subjects:

Γράφουν & μιλούν

• ΝΙΚΟΣ **ΒΕΤΤΑΣ**

//

Νέα σελίδα και κράτος

Το ότι αρχίζει να φαίνεται το τέλος της κρίσης δεν σημαίνει πως αυτό είναι κοντά. Ούτε ότι η πορεία προς τα εκεί προδιαγεγραμμένη. Για την ίδια την πανδημία, δεν υπάρχει περιθώριο να υποτιμηθεί το μέγεθος των προκλήσεων, σε παγκόσμια και εθνική κλίμακα, στους επόμενους μήνες. Για την οικονομική ύφεση που προκαλείται, όσο αυτή βαθιάινει τόσο πιο δύσκολη θα γίνεται η διαχείριση των ανισορροπιών της.

Όμως, κατά μέσο όρο, την επόμενη χρονιά αναμένεται ανάκαμψη. Αυτή σε καμία περίπτωση δεν θα είναι ομοιόμορφη ανάμεσα στις διάφορες χώρες, κλάδους ή επιχειρήσεις. Ούτε θα επαναφέρει άμεσα τις οικονομίες εκεί που ήταν πριν από την κρίση. Θα είναι όμως ισχυρή, εκφράζοντας συσσωρευμένη ζήτηση και τις πολιτικές χρηματοδοτήσής της.

Καθώς η οικονομία κινείται στο μεταίχμιο ανάμεσα στην ύφεση και την ανάκαμψη, θα εμφανιστούν σημαντικές ευκαιρίες για επιχειρήσεις, κλάδους και οικονομίες που θα κάνουν σωστή ανάγνωση της νέας πραγματικότητας. Η πανδημία

ΓΝΩΜΗ
ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ
BETTAS

λειτουργεί ως επιταχυντής εξελίξεων στο τεχνολογικό επίπεδο, αλλάζει τη δομή αγορών, όπως και τη λειτουργία θεσμών. Όμως, μαζί με τις ευκαιρίες θα υπάρχουν και έντονα προβλήματα. Αυτά αφορούν, τόσο αδυναμία προσαρμογής στο νέο περιβάλλον όσο και πληγές που αφήνουν οι διαδοχικές κρίσεις.

Η υγειονομική κρίση και οι εξελίξεις στην τεχνολογία αλλάζουν διαδικασίες παραγωγής, το πώς διασυνδέονται οι επιχειρήσεις και τη φύση της κατανάλωσης. Τομείς με ιδιαίτερη σημασία για την ελληνική οικονομία, από το λιανικό εμπόριο έως τον τουρισμό και από τις μεταφορές έως την εστίαση, πλήττονται βαριά. Η επόμενη μέρα θα βρει τις συνθήκες απασχόλησης για πολλούς εργαζόμενους να επιδεινώνονται, την ίδια ώρα που τα νοικοκυριά τους πρέπει να εξυπηρετούν χρέη και υποχρεώσεις που έχουν αναβληθεί. Ανάλογα ισχύουν για επιχειρήσεις που η κερδοφορία τους θα δοκιμάζεται, ενώ επίσης έχουν συσσωρευμένα χρέη.

Εργαζόμενοι με μειωμένα εισοδήματα, νοικοκυριά με υποχρεώσεις που δεν μπορούν να εξυπηρετήσουν, επιχειρήσεις με μειούμενα έσοδα, και κλάδοι που αδυνατούν να παρακολουθήσουν τις τεχνολογικές εξελίξεις είναι εύλογο πως θα στραφούν στην κεντρική εξουσία για διαγραφή χρεών και υποχρεώσεων, αύξηση επιδομάτων, μείωση φόρων και ρυθμιστικές παρεμβάσεις. Όσο αναμενόμενο είναι αυτό, άλλο τόσο ανησυχητικό είναι. Οι πολιτικές ελλειμμάτων και ρευστότητας έχουν όρια και δεν είναι δωρεάν. Ποια μπορεί και πρέπει να είναι η απάντηση των προτεραιοτήτων της πολιτικής;

Υπάρχουν δύο άμεσες προτεραιότητες και ένας μεγάλος κίνδυνος. Τα αδύναμα νοικοκυριά και η εργασία πρέπει να στηριχθούν – με μείωση επιβάρυνσης στην απασχόληση, επιδόματα όπου χρειάζεται, προγράμματα πραγματικής κατάρτισης, βελτίωση στα συστήματα υγείας και εκπαίδευσης. Οχι, όμως, με άκριτη επιδότηση όσων μπορούν να πείσουν περισσότερο την κεντρική εξουσία, ιδίως όταν κινούνται συστηματικά στην άτυπη οικονομία. Απόλυτη προτεραιότητα έχει και η προετοιμασία της παραγωγής για να εκμεταλλευτεί την παγκόσμια ανάκαμψη και να καλυφθεί το επενδυτικό κενό. Αυτό δεν προϋποθέτει μόνο χρήση του Ταμείου Ανάκαμψης και άλλων ευρωπαϊκών πόρων, αλλά κυρίως στόχευση της πολιτικής σε ανοικτές αγορές και αποτελεσματικό δημόσιο τομέα. Ο κύριος κίνδυνος είναι, καθώς νοικοκυριά και επιχειρήσεις στρέφονται για στήριξη στο κράτος, οι πολιτικές να μην ανταποκριθούν στη δημιουργία συνθηκών για αύξηση εισοδημάτων τα επόμενα χρόνια, αλλά στην ακόμη μεγαλύτερη εξάρτηση της οικονομίας από ένα αναποτελεσματικό Δημόσιο. Συνολικά, στη νέα χρονιά αναμένονται ευκαιρίες για ισχυρή ανάκαμψη, αλλά οι επιλογές πολιτικής θα έχουν κρίσιμη σημασία.

Ο Νίκος Βέττας είναι γενικός διευθυντής του IOBE και καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών